

Nota interpretativa en relació amb els articles 11, 34 i 35 del Decret 297/1997, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de policia sanitària mortuòria

Antecedents

Les dificultats a l'hora d'interpretar els terminis per a la realització de les pràctiques sanitàries sobre cadàvers i els seus terminis, fa necessari emetre aquesta nota interpretativa per tal d'unificar i harmonitzar criteris d'aplicació de la norma.

Fonaments de dret

1. El decret 297/1997, de 25 de novembre, vigent a Catalunya, disposa el següent:

34.1. Les pràctiques d'embalsament i conservació transitòria no poden realitzar-se transcorregudes les quaranta-vuit hores següents a la mort.

34.2. Queden exceptuats del termini indicat en l'apartat anterior els cadàvers refrigerats i els congelats, en els termes previstos a l'article 11.2 d'aquest Reglament, sempre i quan el facultatiu que ha de realitzar les operacions els consideri en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-les.

35.1 La conservació transitòria d'un cadàver és obligatòria quan ha de ser inhumat transcorregudes quaranta-vuit hores des de la defunció. Aquest termini s'amplia a setanta-dues hores si es tracta d'un cadàver intervingut judicialment.

35.2 L'embalsament d'un cadàver és obligatori quan ha de ser inhumat transcorregudes setanta-dues hores des de la defunció. Aquest termini s'amplia a noranta-sis hores si es tracta d'un cadàver intervingut judicialment.

35.3 En la determinació dels terminis previstos en els apartats anteriors, no computa el període durant el qual el cadàver hagi estat refrigerat o congelat, en els termes previstos a l'article 11.2 d'aquest Reglament.

L'article 11.2 preveu: *En la determinació dels terminis màxims per procedir a la destinació final d'un cadàver autoritzats en aquest Reglament, no computa el període durant el qual un cadàver hagi estat refrigerat, amb un màxim de 48 hores, o congelat amb un màxim de 96 hores, en una instal·lació adequada per aquestes finalitats degudament autoritzades.*

2. La Guia de consens sobre sanidad mortuoria, elaborada amb la participació de totes les CCAA i aprovada per la Comisión de Salud Pública, el 24 de juliol de 2018, recull un seguit de criteris tècnics en relació a la classificació i destí final dels cadàvers, les pràctiques sanitàries (tanatopràxia) així com el trasllat nacional i internacional dels mateixos. Concretament, l'apartat 4.2 de la guia, disposa que les pràctiques de tanatopràxia es realitzin en general entre les 24 i 48 hores de la defunció. Excepcionalment, podran realitzar-se després de transcorregudes 48 hores de la defunció en els cadàvers congelats o sense data coneguda de defunció i quan el professional sanitari que ha de realitzar-les, consideri que estan en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-les.

De la lectura d'aquestes disposicions, l'Agència de Salut Pública de Catalunya estableix les següents,

Conclusions

1. En cas d'un cadàver no sotmès a refrigeració ni congelació, la conservació transitòria i l'embalsamament s'ha de realitzar entre les 24 i les 48h. posteriors a la mort.
2. En el cas d'un cadàver refrigerat, les pràctiques sanitàries s'han de realitzar dins del termini màxim de les 96 hores des de la defunció i sempre i quan el facultatiu que ha de realitzar les operacions el consideri en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-les.
3. En el cas d'un cadàver judicial refrigerat:
 - a) La conservació transitòria s'ha de realitzar entre les 24 i 120 hores posteriors a la defunció i i sempre i quan el facultatiu que ha de realitzar-la consideri que el cadàver està en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-la.
 - b) L'embalsamament s'ha de realitzar entre les 24 i les 144 hores posteriors a la defunció i sempre i quan el facultatiu que ha de realitzar-lo consideri que el cadàver està en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-lo.
4. En els cas de cadàvers congelats, es podran realitzar les pràctiques sanitàries sense límit màxim de termini sempre i quan el professional sanitari consideri que el cadàver està en condicions higienico-sanitàries adients per practicar-les.
5. Als efectes de determinar quan es considera que un cadàver està refrigerat o congelat, es fixa la temperatura de refrigeració entre 8°C i -2°C i la de congelació de -2°C a -12°C.

	CONSERVACIÓ TRANSITÒRIA	EMBALSAMAMENT
CADÀVERS SENSE REFRIGERAR NI CONGELAR NO JUDICIALS	Entre 24 i 48h posteriors a la mort	Entre 24 i 48h posteriors a la mort
CADÀVERS REFRIGERATS NO JUDICIALS (8°C I -2°C)	Entre 24h i 96h posteriors a la mort (48h + 48h)*	Entre 24h i 96h posteriors a la mort (48h+ 48h)*
CADÀVERS REFRIGERATS JUDICIALS (8°C I -2°C)	Entre les 24h i les 120h posteriors a la mort (72 h + 48h)*	Entre les 24 les 144h posteriors a la mort (96h + 48h)*
CADÀVERS CONGELATS JUDICIALS I NO JUDICIALS	Sense termini*	Sense termini*

* Es requereix informe del professional sanitari que ha de realitzar la practica sanitària, certificant que el cadàver està en condicions higienico sanitàries adients per practicar-la.

Barcelona, 15 d'abril de 2021

El director de l'Agència de Salut Pública de Catalunya

Xavier Llebaria Samper